

interpretacije družbene realnosti kot objektivne. Povedano še drugače, opisi oz. v širšem smislu interpretacije oblikujejo naše razumevanje družbene realnosti, pri tem pa so v ta namen tudi same oblikovane oz. predstavljene kot objektivni opisi oz. dejstva. Konstruktivizem vedno zaznamuje kritična nota. Ukvarja se namreč z naslednjimi vprašanji: kakšne posledice izhajajo iz določenega opisa? Kdo ima moč in priložnost uveljavljati svojo verzijo videnja dogodkov? Kje in kako lahko oporekamo opisom? Kako so opisi oblikovani, da jih obravnavamo kot dejstva, kot nevtralne, objektivne opise, neodvisne od govorca?

Temeljno predpostavko o jezikovni rabi bi v izhodišču torej lahko oblikovali takole: *Jezikovna raba ni »nevtralen prenos dejstev« ali »odsev stvarnosti«, temveč družbena dejavnost, ki (so)oblikuje interpretacije te družbene stvarnosti, s tem pa družbeno stvarnost samo.*

V malce razširjeni obliki to pomeni, da:

- je naše dožemanje sveta odvisno od procesov interpretiranja (kategoriziranja, definiranja, argumentiranja, vrednotenja, itd.), ki potekajo primarno skozi diskurzivne prakse;
- so opisi relativno neodvisni od zunajjezikovne stvarnosti (dogodkov, dejavnosti, ljudi, odnosov itd.), ki jo je torej mogoče predstaviti na različne (celo popolnoma nasprotno) načine;
- so opisi družbeno umeščena dejanja in so si kljub morebitnemu nanašanju na »isto« zunajjezikovno stvarnost funkcionalno lahko precej ali celo povsem različni;
- gre pri jezikovni rabi za obvladovanje jezikovnih tehnik/strategij oblikovanja interpretacij, ki se jih da ozavestiti, naučiti, izboljšati.

Pedagoški proces bomo torej obravnavali primarno kot *posebno obliko (kot učinke) jezikovne rabe* in se osredotočili na vlogo in načine vplivanja tako pojmovane komunikacije v šoli na pedagoški proces. Teza, ki jo bomo skušali osvetliti in dokazati, je, da *je komunikacija v šoli za pedagoški proces temeljnega pomena, da jo lahko pojmuje kot mesto in hkrati kot sredstvo izvajanja vseh pedagoških dejavnosti (aktivnega skupnega oblikovanja učne situacije in znanja).*